

Niedokrwistość u pacjentów dializowanych

materiał edukacyjny – część I

1

Co to jest niedokrwistość?

Niedokrwistość to stan, w którym we krwi jest za mało czerwonych krwinek lub hemoglobiny. Hemoglobina i czerwone krwinki są potrzebne, aby przenosić tlen do wszystkich narządów. Jeśli organizm nie ma wystarczającej ilości tlenu, mogą wystąpić zmęczenie, osłabienie i problemy z koncentracją.

2

Dlaczego pacjenci dializowani mają niedokrwistość?

Chore i niewydolne nerki produkują zbyt mało erytropoetyny (EPO). Erytropoetyna to hormon, który stymuluje szpik kostny do produkcji czerwonych krwinek. W wyniku choroby nerek szpik nie produkuje odpowiedniej liczby krwinek. Dodatkowo w przewlekłej niewydolności nerek często brakuje żelaza, które jest potrzebne do tworzenia hemoglobiny.

3

Jakie są objawy niedokrwistości?

- ✧ Zmęczenie i brak energii,
- ✧ Bładość skóry,
- ✧ Zawroty głowy,
- ✧ Duszność przy małym wysiłku,
- ✧ Szybsze bicie serca.

4

Jak leczy się niedokrwistość w przebiegu dializoterapii?

Leczenie skupia się na dwóch głównych metodach:

- ✧ Podawaniu erytropoetyny,
- ✧ Uzupełnianiu żelaza.

5

Leczenie erytropoetyną (EPO):

EPO podaje się po dializie w formie zastrzyków podskórnych lub dożylnie. Częstość podawania EPO zależy od stopnia niedokrwistości i od preparatu, jaki jest stosowany.

6

Leczenie żelazem:

Żelazo pacjenci dializowani najczęściej przyjmują w zastrzykach dożylnych, z różną częstotliwością, zależną od zasobów żelaza w organizmie. Zapotrzebowanie na żelazo ocenia się, wykonując oznaczenie we krwi stężenia ferrytyny oraz TSAT.

7

Co musisz wiedzieć o niedokrwistości, będąc pacjentem dializowanym?

- ✧ Będziesz mieć regularnie oznaczane stężenie hemoglobiny, ferrytyny oraz TSAT.
- ✧ Zazwyczaj wyniki kontroluje się co 1–3 miesiące.
- ✧ Pytaj lekarza, czy Twoje wyniki poprawiają się, czy są w normie.
- ✧ Informuj lekarza o objawach, takich jak zmęczenie czy zawroty głowy.

Niedokrwistość u pacjentów dializowanych

materiał edukacyjny – część II

8

Na co zwracać uwagę przy leczeniu EPO?

- ✦ Dowiedz się, w jakie dni masz zlecone EPO. Pilnuj terminów zastrzyków zgodnie z zaleceniami.
- ✦ Jeśli opuścisz zabieg dializy, upewnij się, że przy jego odrabianiu dostaniesz zaległą dawkę EPO.
- ✦ Jeśli odbywasz dializy gościnne w innym ośrodku, upewnij się, że będziesz otrzymywać EPO zgodnie z harmonogramem.
- ✦ Zwracaj uwagę, czy nie masz wysokiego ciśnienia – to może być efekt uboczny EPO.
- ✦ Jeśli przyjmujesz EPO, stężenie hemoglobiny (Hb) powinno mieścić się w przedziale 10–12 g/dL. Jeśli jest poniżej, to dawka EPO może być zwiększona, jeśli powyżej, to zmniejszona lub odstawiona.

9

Na co zwracać uwagę przy leczeniu żelazem?

- ✦ Dowiedz się, w jakie dni masz zlecone żelazo. Pilnuj harmonogramu zastrzyków.
- ✦ Zastrzyki żelaza mogą powodować reakcje alergiczne – zgłoś natychmiast duszność lub wysypkę.
- ✦ Niedobór żelaza sprawia, że EPO działa słabiej.

10

Czego jeszcze pilnować?

Informuj lekarza o wszystkich lekach, które przyjmujesz – niektóre mogą wpływać na leczenie niedokrwistości.

11

Czy leczenie jest skuteczne?

Większość pacjentów odczuwa poprawę samopoczucia już po kilku tygodniach leczenia.

12

Pamiętaj, że leczenie niedokrwistości to proces:

- ✦ Wymaga czasu, współpracy i przestrzegania zaleceń.
- ✦ Twoje zaangażowanie w leczenie ma duże znaczenie dla jego skuteczności.

13

Co robić w razie wątpliwości?

- ✦ Nie wahaj się zadawać pytań lekarzowi lub pielęgniarce na dializach.
- ✦ Zawsze zgłaszaj nowe objawy, które Cię niepokoją.

Dzięki odpowiedniemu leczeniu niedokrwistość można skutecznie kontrolować.

Dbaj o swoje zdrowie i współpracuj z zespołem stacji dializ!